

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
28 Temmuz 2025

Tarih :
Sayı : 864

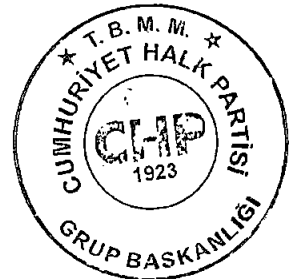
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 22/07/2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 29-8-2025	Esas No: 2/3237

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2 8 Temmuz 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 8 Temmuz 2025
No: 1672751

GENEL GEREKÇE

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin bir sosyal hukuk devleti olduğu açıkça belirtilmiştir. Sosyal hukuk devleti, bireylerin yalnızca hak ve özgürlüklerini tanımakla yetinmeyen; aynı zamanda onların insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli sosyal ve ekonomik güvenceleri sağlamakla yükümlü olan devlettir. Bu bağlamda emekli aylıkları, sadece bir gelir kalemi değil; bireylerin yaşlılıkta insan onuruna uygun bir hayat sürdürebilmeleri için Anayasa ve yasalar tarafından güvence altına alınmış temel bir sosyal haktır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 93. maddesinde, emekli, dul ve yetim aylıklarının haczedilemeyeceği açıkça belirtilmiştir. Kanun koyucu burada kamu düzenine ilişkin bir koruma getirmiştir. Anılan hükümde sadece nafaka borçları istisna tutulmuş, bu da kamu yararının ve zayıf taraf olan emeklinin korunmasının bir gereği olarak değerlendirilmiştir.

Yargıtay'ın 17 Temmuz 2025 tarihli ve 32958 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan içtihadı ise, tüketici kredisi sözleşmelerinde emekli maaşlarının blokesine rıza gösterilmesi halinde bu maaşlara bloke konulabileceğini kabul ederek, açıkça kanun koyucunun amacına, normun lafzına ve Anayasa'nın sosyal devlet ilkelerine aykırı bir sonuç doğurmuştur.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, Anayasa'nın 60. maddesi uyarınca "herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir" ve "devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür." Emekli aylıkları, bu anayasal güvencenin bir sonucu olup, bu gelirlerin borç ilişkileri nedeniyle riske sokulması, temel sosyal güvenlik hakkının ihlaline neden olmaktadır.

Bu gerekçeler doğrultusunda, 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesine açık ve tartışmaya yer bırakmayacak şekilde bir hüküm eklenerek; emekli aylıklarının, tüketici kredisi sözleşmeleri de dâhil olmak üzere, rıza veya onay beyanlarına dayanarak dahi bloke edilemeyeceği, haczedilemeyeceği veya borca mahsup edilemeyeceği hükme bağlanmalıdır.

Bu düzenleme ile birlikte; Emekli yurttaşların asgari geçim kaynaklarının güvence altına alınması, Sözleşme serbestisinin kamu düzenine aykırı biçimde uygulanmasının önüne geçilmesi, Anayasa'nın 2., 60. ve 138. maddelerinde güvence altına alınan sosyal devlet, sosyal güvenlik hakkı ve yargı kararlarının yasaya uygunluk denetimi ilkelerinin korunması amaçlanmaktadır.

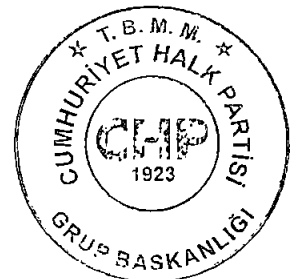

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 93. maddesine eklenen fıkra ile; emekli aylıklarının tüketici kredisi sözleşmesi kapsamında verilmiş rıza/onaylara dayanarak dahi blokesine, haczine veya başka bir suretle borca mahsubuna izin verilemeyeceği düzenlenmektedir. Bu düzenleme, emeklilerin asgari yaşam gelirin korunmasını ve bankalar ile emekliler arasındaki dengesiz sözleşme ilişkilerinde kamusal bir güvence oluşturulmasını amaçlamaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 93. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“Bu kanun ile mülga Sosyal Güvenlik Kanunlarına göre ödenen yaşlılık, maluliyet ve ölüm aylıkları, vazife malullüğü aylığı ile işgöremezlik gelirleri; tüketici kredisi sözleşmeleri de dâhil olmak üzere herhangi bir sözleşmede yer alan hapis, takas, mahsup veya benzeri rıza/onay beyanlarına dayanılarak hiçbir şekilde haczedilemez, blokesine karar verilemez ve borca mahsup edilemez. Bu tür sözleşme hükümleri geçersizdir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

